

Raadsvoorstel

Voorloper

Onderwerp	Routekaart Energieneutraal Druten 2040
------------------	---

Datum collegebesluit	28 augustus 2018
Datum presidium	1 oktober 2018
Portefeuillehouder	A. Springveld
Behandelend team	Gebiedsontwikkeling
Behandelend ambtenaar	F. Warrens
Deadline	
• <i>Uiterlijke datum raadsbesluit</i>	25 oktober 2018
• <i>(Financiële en / of juridische) gevolgen van niet halen deadline</i>	

Bijlagen	
Digitaal beschikbaar	<ul style="list-style-type: none">• Raadsbesluit van: 25 oktober 2018• Collegebesluit van 28 augustus 2018• Overige bijlagen: Routekaart Energieneutraal Druten 2040
	<i>De bovenstaande documenten zijn digitaal beschikbaar op: www.druten.nl (bestuur > gemeenteraad > agenda's)</i>
Ter inzage	<ul style="list-style-type: none">• <i>Indien van toepassing</i>
	<i>Alle (openbare) documenten liggen tevens ter inzage in de Raadskamer op het gemeentehuis.</i>

Raadsvoorstel

Onderwerp	Routekaart Energieneutraal Druten 2040
Voorstel:	<ol style="list-style-type: none">1. Instemmen met de uitvoering van de Routekaart Energieneutraal Druten 2040. Dit betekent in te stemmen met het starten en oppakken van de 11 punten uit de Routekaart voor de periode 2018 t/m 2023.2. In te stemmen om structureel € 45.000 / jaar beschikbaar te stellen aan de WDW voor extra capaciteitsinzet voor uitvoering van de routekaart en dit opnemen in het bestedingsplan van de begroting 2019.3. In te stemmen om via het bestedingsplan van de begroting 2019 het structurele budget duurzaamheid met € 100.000,-/jaar te verhogen voor de periode 2019 t/m 2023.

Samenvatting:

De gemeente Druten pakt haar maatschappelijke verantwoordelijkheid in de energietransitie door een ambitieus doel te stellen: Energieneutraal Druten in 2040! Ook onder het thema 'duurzaamheid' in de Hoofdlijnen van beleid 2018 – 2022 "Samen verder" staat dat Druten in 2040 energieneutraal wil zijn. De bijgevoegde Routekaart geeft hieraan invulling en beschrijft via een 11-tal punten de route naar energieneutraal Druten in 2040.

Om ervoor te zorgen dat we het uiteindelijke doel behalen is de Routekaart Energieneutraal Druten 2040 opgesteld met de focus op de periode tot en met 2023. Deze routekaart zal de basis zijn voor een duidelijk en consistent beleid, gericht op de langere termijn. Door in te stemmen met dit raadsvoorstel geeft u opdracht tot uitvoering van de 11 punten uit de routekaart voor de periode 2018 t/m 2023. Dan zijn we goed op weg, maar de actualiteit laat ook zien dat we moeten versnellen om onze doelstellingen voor 2040 te kunnen realiseren.

Inleiding

Aanleiding/context

Op 1 februari 2018 heeft uw gemeenteraad de Startnotitie Duurzaam Druten en de bijbehorende nulmeting vastgesteld Dit raadsbesluit was tevens het startschot tot het opstellen van een ambitieus energie transitieplan met als doel: "energieneutraal in 2040". Energieneutraal betekent dat alle in de gemeente benodigde energie duurzaam wordt opgewekt. Dit omvat alle maatregelen op het gebied van energiebesparing en opwekking van duurzame energie, gericht op het terugdringen van het gebruik van fossiele brandstoffen (aardgas, aardolie, kolen). Voor de gemeente Druten betekent dit dat alle benodigde energie, na energiebesparing, in de hele gemeente wordt opgewekt uit duurzame, ook wel hernieuwbare, energiebronnen (zon, wind, biomassa, aardwarmte, waterkracht, etc.). Het omvat het verbruik van elektriciteit en warmte. Energieverbruik dat samenhangt met verkeer over (water)wegen blijft buiten beschouwing. Maar hoe gaat die ambitie gerealiseerd worden?

Om de ambitie energieneutraal te realiseren, houden we de lijn van het Nationaal en Gelders Energieakkoord aan. Dat heeft als doel 14% duurzame energie in 2020 en 16% in 2023. In 2017 is de productie duurzame energie in Druten 2,7%. Een groei van 35 % per jaar is nodig om op 16% uit te komen. Dat betekent dat de duurzame energieproductie elk jaar gemiddeld 17 TJ moet stijgen, een versnelling

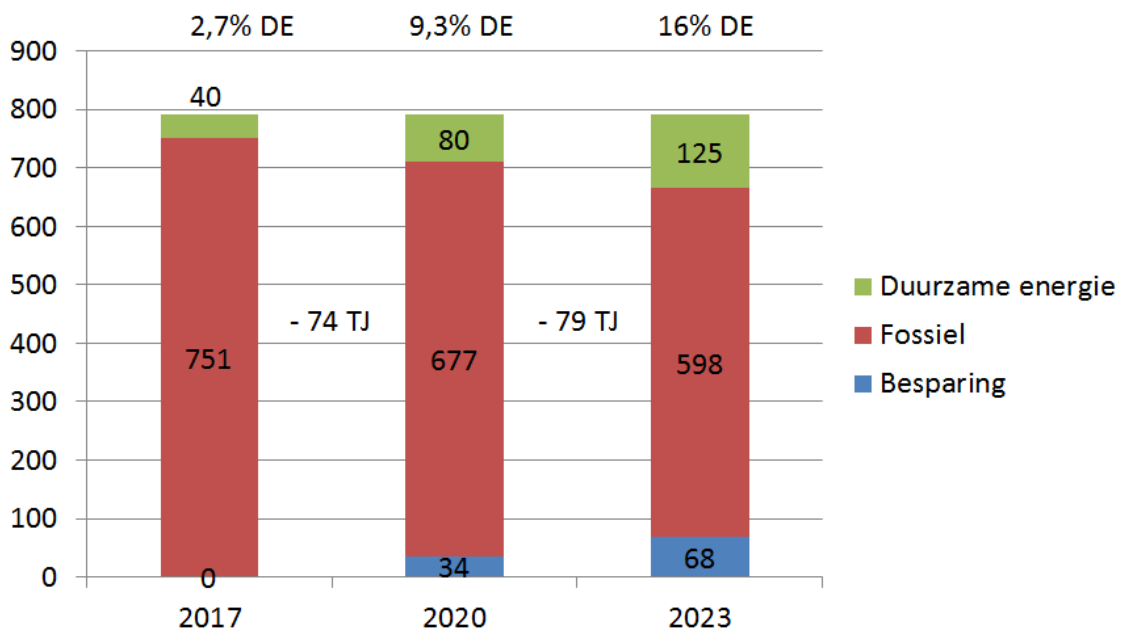

Raadsvoorstel

met een factor 6. Grootschalige initiatieven zijn onontbeerlijk. Om een idee te hebben wat er nodig is voor de productie van 17 TJ duurzame energie per jaar:

- Elk jaar op 700 woningen zonPV plaatsen (dat is 2x zo veel als de woningen met zonPV in 2016), of
- Elk jaar ruim 3,5 ha zonneveld realiseren, of
- Elk jaar 1 MW aan windturbines plaatsen (gangbare grootte is 3 MW per windturbine), of
- Elk jaar 350 woningen voorzien van hoogwaardige biowarmtekets (houtpellets).

Wanneer het ons als gemeente Druten lukt om de routekaart uit te voeren in lijn met het nationale en Gelderse Energieakkoord en onze eigen ambities zoals genoemd onder het thema 'duurzaamheid' in de Hoofdpijnen van beleid 2018 - 2022., verandert de energiehuishouding van onze gemeente zoals weergegeven in onderstaande figuur .

De routekaart is tot stand gekomen met input van stakeholders die op een aantal momenten tijdens het proces zijn betrokken. De vastgestelde startnotitie en de Hoofdpijnen van beleid 2018 – 2022 waren het vertrekpunt voor het opstellen van de routekaart. Na een uitgebreide feitenanalyse is het raamwerk van de routekaart opgesteld. Dit raamwerk is in de bijeenkomst van 4 juni 2018 gepresenteerd aan, wederom, geïnteresseerde inwoners, bedrijven en andere stakeholders. Daarbij zijn enkele beleidskeuzes waar de gemeente voor staat aan de deelnemers voorgelegd. Hen is vervolgens gevraagd om een advies ten aanzien van de keuzes en de randvoorwaarden die daarbij een rol spelen. Deze opgehaalde input is verwerkt in de routekaart. Overigens is daarbij ook nauw samengewerkt met gemeente Wijchen, partner in uitvoering van de energietransitie.

Om de ambitie energieneutraal in 2040 te realiseren, is dus een versnelling nodig. Energie besparen blijft belangrijk, zowel in het zakelijk als particulier verbruik van

Raadsvoorstel

elektriciteit en aardgas. Kleinschalige duurzame energieproductie (bv. zonPV op daken) is belangrijk, grootschalige duurzame energieproductie (bv. zonnevelden) is onontbeerlijk. Binnen de gemeente Druten is voldoende potentie aanwezig om het doel te realiseren. Daarvoor zijn wel alle inwoners, bedrijven en andere stakeholders in de gemeente nodig, de gemeente kan dit niet alleen.

De route naar een duurzaam Druten in 2040 is geen stapsgewijze aanpak. Gezien de grootte van de opgave en de huidige stand van zaken is er een parallelle aanpak nodig waarbij simultaan op een 11-tal punten progressie dient te worden gemaakt. In de bijgevoegde Routekaart worden de 11 punten toegelicht. Deze 11 punten die de afgelopen periode zijn opgehaald en besproken worden door de gemeente of andere partijen uitgevoerd en zijn een goede aftrap. Als we deze doelen halen zijn we goed op weg om ons uiteindelijke doel ook te bereiken. Geadviseerd wordt om uitvoering te geven aan de 11 punten uit de routekaart voor de periode 2018 t/m 2023.

Eerder genomen besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen (raads)besluiten
1-2-2018	Vaststelling Startnotitie Duurzaam Druten incl. nulmeting en ambitie energieneutraal in 2040

Doel/meetbaar effect

Een beleidskader vast te stellen waarbinnen de Routekaart Energieneutraal Druten 2040, aan de hand van een 11-tal punten, kan worden uitgevoerd.

Argumenten

- 1.1 *Geeft uitvoering aan de uitgesproken ambitie!*
Door in te stemmen met deze Routekaart spreekt uw raad zich nogmaals expliciet uit voor de ambitie 'energieneutraal Druten in 2040' en geeft u uitvoering aan de 11-tal punten die nodig zijn om daar te komen.
- 1.2 *Alleen samen krijgen we dit voor elkaar!*
Er is in Druten grote bereidheid om te verduurzamen en in het proces van de afgelopen periode van Startnotitie naar Routekaart hebben vele partijen hun initiatieven en ideeën kenbaar gemaakt. Daarbij is wel ondersteuning nodig; ondersteuning in de vorm van kennis en kunde, beschikbaarheid financiële middelen en een fysieke en relationele infrastructuur die van ambitie werkelijkheid kan maken.
- 2.1 *Versnelling betekent budget en financiering*
Om de benodigde versnelling te krijgen in de energietransitie in Druten zal de gemeente ook financiële middelen moeten inzetten, zeker in 2018 en 2019 bij de voorbereiding en de opstart van de uitvoering van de routekaart. Het budget is bestemd voor het vergroten van bewustwording en het mobiliseren van inwoners, bedrijven en overige stakeholders om aan de slag te gaan en voor de monitoring van de voortgang.

Raadsvoorstel

3.1 *Rol van de gemeente kost capaciteit*

De rol en inzet van de gemeente als aanjager, inspirator, financier, handhaver of verbinder is bepalend voor het laten slagen van de projecten op weg naar een energieneutraal Druten in 2040. Met de huidige capaciteit (0,5 fte) is het niet mogelijk om op alle fronten deze ondersteuning te bieden. Voorgesteld wordt om 1 fte in te zetten op de uitvoering van de duurzaamheidstaken om als gemeente Druten in 2040 energieneutraal te zijn.

Kanttekeningen

Als de gemeenteraad besluit om niet in te stemmen met de uitvoering van de Routekaart Energieneutraal Druten 2040 en het structurele budget Duurzaamheid niet op te hogen en geen capaciteit beschikbaar te stellen, zullen vanaf 2019 drastische keuzes moeten worden gemaakt over prioritering van de uit te voeren projecten. Daarnaast wordt de ambitie "energieneutraal te zijn in 2040" zeer waarschijnlijk niet gehaald.

Financiën

Het budget is bestemd voor het vergroten van bewustwording en het mobiliseren van inwoners, bedrijven en overige stakeholders om aan de slag te gaan en voor de monitoring van de voortgang. Ook is geld nodig om voorbereidingskosten van organisaties te dekken. Geld wordt alleen ingezet als dit gekoppeld kan worden aan een doel in termen van projecten energiebesparing en duurzame energie opwekking. Het budget wordt niet ingezet als subsidie voor investeringsprojecten, hooguit deels voor stimuleringsubsidies.

Op basis van de beschreven activiteiten en initiatieven in de routekaart, de verwachting dat activiteiten in de gemeenschap van Druten zullen toenemen en dus meer beroep wordt gedaan op de gemeente, en op basis van de ervaringen van andere gemeenten binnen de regio Nijmegen, schatten we in dat we voor de uitvoering van de routekaart een structureel jaarlijks budget van € 100.000 en een capaciteitsinzet van 1 fte structureel nodig hebben.

Over de voortgang van het project zal worden gerapporteerd in de bij u bekende maraps (voorjaars- en najaarsnota).

In het bestedingsplan van de begroting 2019 wordt het jaarlijks benodigd bedrag van € 100.000 voor de jaren 2019 tot en met 2023 opgenomen. Dit als financiële uitwerking van het thema duurzaamheid zoals genoemd in de Hoofdlijnen van beleid 2018 - 2022 "Samen verder".

Voor de extra capaciteitsinzet, dient door het college een verzoek te worden gedaan bij de WDW om 0,5 fte extra (naast de bestaande 0,5 fte) structureel beschikbaar stellen. Daarvoor moeten we als gemeente Druten wel extra bijdragen aan de WDW ad € 45.000,-.

Uitvoering

De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid in de rol van aanjager en geeft het goede voorbeeld.

Als aanjager zorgt de gemeente dat het voor de inwoners en bedrijven de komende jaren gemakkelijker wordt om duurzame energie te produceren en energie te besparen. Die rol is veelzijdig, de gemeente fungeert als spin in het web. Zij heeft

Raadsvoorstel

een belangrijke taak in het informeren, verbinden, stimuleren en faciliteren van inwoners, bedrijven en overige stakeholders.

Dit heeft betrekking op alle 11 punten uit de routekaart. Zo kan de gemeente de juiste randvoorwaarden creëren en initiatiefnemers de ruimte te geven om maatregelen ten behoeve van de energietransitie te realiseren. Die randvoorwaarden krijgen een plek in subsidies en leningen, in ruimtelijk en milieubeleid, in de Woonvisie, in het energieloket, etc.

Planning

28 augustus 2018: behandeling van de Routekaart in het college van B&W.

11 oktober 2018: behandeling van de Routekaart in het RTG.

25 oktober 2018: behandeling van de Routekaart in de Raad.

Communicatie

De gemeente Druten neemt een stimulerende rol in energiebesparing (met onder andere communicatie en voorlichting via het energieloket en met financieel instrumentarium), een trekkende rol in de warmtetransitie (aardgasloos) en een sturende rol in de grootschalige duurzame energie opwekking (met onder andere faciliterend beleid).

De gemeente zoekt daarbij nadrukkelijk de samenwerking met partners als Opgewekt Maas en Waal, woningbouwcoöperaties, Liander en ODRN.

Door het goede voorbeeld te geven, een van de 11 punten op de routekaart, laat de gemeente Druten zien wat ze predikt, dat zij de energietransitie uiterst serieus neemt en daar waar het kan ook zelf haar steentje bijdraagt.

Evaluatie/controle

De gemeente zal jaarlijks over de voortgang van de routekaart rapporteren. De voortgang gebeurt per kalenderjaar en omvat de volgende elementen:

- Ontwikkeling gas- en elektriciteitsverbruik in de gemeente;
- Ontwikkeling duurzame energie en energiebesparingsprojecten;
- Projecten verduurzaming;
- Initiatieven die voorwaarden voor een duurzame samenleving verbeteren;
- Verduurzaming van de gemeentelijke organisatie.

Om de voortgang goed te kunnen monitoren is de gemeente ook afhankelijk van informatie van derden. Zo is bijvoorbeeld nu niet bekend in hoeverre verwarming met hout plaatsvindt, hoeveel zonneboilers en warmtepompen er zijn en waar (bedrijven en inwoners) energiebesparing toepassen. Monitoring vindt daarom bij voorkeur plaats samen met organisaties die zicht hebben op de ontwikkelingen. Te denken is aan bedrijvenverenigingen, woningbouwcorporaties en Opgewekt Maas en Waal. De voortgang wordt expliciet teruggekoppeld aan inwoners, bedrijven en overige stakeholders om alle betrokkenen inzicht te geven in de resultaten van alle inspanningen en het draagvlak en enthousiasme te behouden of zelfs te vergroten

Burgemeester en wethouders van Druten,
de secretaris,

de burgemeester,

mr. drs. A.J.E.M. Buise-Jansen

drs. L.J.E.M. van Riswijk